

Ad II. Respondet Angelicus, quod quia videbatur esse lege prohibitum non dare operam ad relinquendum semen super terram, ideo Dei Genitrix non simpliciter vovit virginitatem, sed sub conditione, si Deo placeret: postquam autem agnovit, hoc esse Deo acceptum, tunc absolute vovit, sed antequam ab Angelo annuncietur. Attamen hæc responsio valet in sententia illorum, qui dicunt, votum fuisse conditionatum; in sententia autem nostra, qua dicimus, votum fuisse absolutum, aliter respondemus; dicendo nimirum, quod in prædicto loco Deuteronomii non contineatur præceptum de non colenda castitate, & continentiâ, sed promissio futuræ fecunditatis in terra promissa. Et hoc patet, tum quia nequit dici verita sterilitas, & præcepta fecunditas, quæ non a nostra voluntate, sed a naturæ dispositione dependent; tum etiam quia interdictum videtur factum quoque pecudum gregibus, quæ quidem incapaces erant ad impletionem ejus, quam ratione careant, qua homines Deo præcipienti obedientiam exhibent.

Ad III. Argumentum supponit vere in veteri lege fuisse præceptum de non servanda virginitate, ita ut omnes & singulos ad generandum filios obligaret; at hoc est falsum ex Hieronymo lib. 1. contra Jovinianum, & ex aliis Patribus; quod etiam asserunt Abulensis in Leviticum cap. 30, qu. 32. Sotus, Medina, & alii. Immo a Suarez sic probatur; quia vel illud præceptum fuisse naturale, vel positivum; non naturale, quia jam tunc genus humanum erat satis propagatum, & potuisset sufficienter per alios tam genus humanum, quam populus electus conservari, & augeri, etiam si multi virginitatem vovissent: neque positivum, quia nullibi hoc præceptum in tota lege veteri reperitur. Testimonia, quæ adducuntur in contrarium ex eadem lege veteri, in aliis objectionibus proposita, in responsionibus ad illas congruentes, & peculiare habebunt explicationes.

Ad IV. dicit S. Thomas, quod sicut gratiæ plenitudo perfecte quidem fuit in Christo, quamvis aliqua ejus inchoatio in matre præcesserit; ita etiam consiliorum observatio, quæ per gratiam Dei fit, perfecte quidem incepit in Christo, sed aliquo modo fuit inchoata in Virgine matre ejus. Et re vera quia B. Virgo tempore præcessit Christum in hac vita, ideo fuerunt virtutes aliquæ antequam fuissent in

Christo; sed hæc fuit tantum prioritas temporis, quæ secum non portabat plenitudinem perfectionis, quæ tantum fuit in Christo; & ob hanc salvatur excellentia major in virtutibus Christi supra virtutes omnes Matris ejus; quamvis hæc tempore præcesserint illas.

Ad V. respondet etiam Angelicus, verbum illud Apostoli esset intelligendum de illis, quæ absolute castitatem voverunt. Quod quidem Mater Dei non fecit antequam Joseph desponsaretur: Sed post desponsationem ex communi voluntate simul cum sponso suo votum virginitatis emisit. Hæc S. Thomas, & quidem in sua sententia, qua votum virginitatis in Despara conditionatum fuisse existimavit. Attamen in sententia illorum, qui dicunt hujusmodi votum fuisse absolutum, textus Apostoli explicatur, quod B. Virgo voluit quidem nubere, sed non per hoc intendebat non servare castitatem; sperabat enim, quod sponsus ejus hoc illi permitteret. Immo addunt post S. Bernardinum Senensem, quod B. Virgo a Deo illuminata cognovit futurum ejus sponsum, nempe S. Joseph, votum virginitatis pariter emisit; unde velle nubere, & nubere tali Sponso, qui Virgo erat, & Virgo permanens erat, nullam in B. Virgine culpam importat.

Ad VI. respondet Suarez, quod B. Virgo, quando illa verba protulit, nondum intellexerat sibi nunciari Messie conceptionem; quia Angelus non satis aperte se expresserat, nisi quando illa verba subjunxit: *Spiritus Sanctus super ventat in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi; quod enim ex te nascetur sanctum, vocabitur Filius Dei.* Addit, quod B. Virgo erat humillima, & ideo non statim fortasse cogitavit, se ad tam excellentem dignitatem elevari. Citat Augustinum serm. 2. de Annuntiatione, qui post citata verba sic inducit Angelum ad Virginem loquentem: *Recole Maria in libro Esaiæ Prophetæ Virginem, quam parituram legisti, & gaude, atque exulta, quia tu esse meruisti. Tui præfigurata es Virgo. Tu ecce concipies in utero non de viro, sed de Spiritu Sancto.* Et tunc ait, quod Virgo responderit: *Ecce Ancilla Domini &c.* Tandem subdit, quod si B. Virgo cognovisset mysterium, non fuisset sollicita interrogare de modo; hoc enim potius ad curiositatem, quam ad pietatem pertinebat; quare de Sanctissima Virgine, nec est credendum, nec asserendum.

Ad VII. Nobis sufficit, quod in veteri lege